

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Mötesanteckningar

Dnr. 104-26097-2021

1 (7)

2021-12-06

Sammanträde i Insynsrådet, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, den 6 december 2021

Närvarande ledamöter:

Lisbeth Schultze (ordf.)
Ann-Sofie Alm
Åke Bonnier
Peter Hederstedt
Klas Johansson
Sofia Karlsson
Tomas Kåberger
Lars Niklasson
Helena Nilsson

Övriga närvarande:

Magnus Peterson, tf. länsöverdirektör
Kent Andersson, internrevisor
Pia Severinsson, Saco
Henrik Frykman (sekreterare)

Frånvarande

Ann-Christin Ahlberg
Annika Berggren, fackförbundet ST

Föredragande

Anne-Lii Kivi (punkt 4)
Daniel Johansson (punkt 5)
Linnea Ruderfeldt (punkt 6)
Ingrid Guldbbrand (punkt 7)
Annah Lintorp och Nardono Nimpuno (punkt 8)
Jonas Lundqvist och Nina Ander (punkt 9)
Josef Bengtson (punkt 10)

1. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

2. Föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll lades till handlingarna.

3 Aktuellt från Länsstyrelsen

Tf länsöverdirektören Magnus Peterson presenterade sig.

T.f. landshövding Lisbeth Schultze gick kort igenom foldern Hänt på Länsstyrelsen, som skickats till ledamöterna inför mötet.

Lisbeth informerade om att det här är sista mötet under nuvarande förordnanden. Vi har till regeringen skickat in förslag på nytt Insynsråd. Vi har velat behålla så många som möjligt av ledamöterna under den nya perioden 2022-2024. Vi inväntar beslut från regeringen.

4. Aktuellt från Länsstyrelsens krissamordning.

Anne-Lii Kivi, Länsstyrelsens pandemiamördnare, redogjorde för Covid 19-läget i länet. Hon beskrev också Länsstyrelsen Västra Götalands organisation och pågående arbete.

5. Miljöanpassning av svensk vattenkraft

Daniel Johansson, projektledare, berättade om den pågående samverkan i avrinningsområden med småskalig vattenkraft som pågår som ett led i att pröva svensk vattenkraft mot moderna miljövillkor enligt den nationella planen för vattenkraft (NAP:en). Daniel inledde med att berätta om syftet med samverkan utifrån vad som sägs i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter.

Daniel berättade också om den nationella och länsstyrelseövergripande NAP-grupp som bildats för att bland annat diskutera gemensamma frågor och skapa nationell samsyn. Alla länsstyrelser deltar.

Samverkan i de första prövningsgrupperna avslutades i december och 2022 ska fyra prövnings-grupper ansöka (38 anläggningar). Vi präglas mycket i vårt län av småskalig vattenkraft. Daniel redogjorde för positiva erfarenheter från samverkan så här långt, samt utmaningar att hantera i det fortsatta arbetet.

Daniel fick bland annat frågan om hur många processer som kommer hamna i domstol? Daniel svarade att alla gör det, eftersom det är Mark- och miljödomstolen som fattar beslut. Det kom också en fråga om hur man ska klara planering och uppföljning för 1,5 TWh-målet, alltså att mer effekt än så inte får försvinna till följd av miljöprövningarna. Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) ska se till att det finns kontrollstationer för genomförande av NAP svarar Daniel. T.f. landshövdingen önskade att

Daniel ska komma tillbaka till rådet och berätta mer om detta. Det kom också en fråga om huruvida elnätsägare är en del av processen. Det är de inte i dagsläget, men Daniel fick i uppdrag att ta med sig inspel om att det kanske vore klokt att ha kontakt med dem i detta.

6. Regional vattenförsörjningsplan

Linnea Ruderfeldt från vattenavdelningen berättade om den regionala vattenförsörjningsplanen för dricksvatten i Västra Götaland som Länsstyrelsen fattat beslut om i år.

Linnea inledde med att beskriva förutsättningarna för vattenförsörjning i länet. Hon beskrev syftet med planen, som bl.a. handlar om att skapa en grund för säker tillgång till vattenresurser för dricksvattenförsörjning i Västra Götalands län i ett flergenerationsperspektiv. Ett annat syfte är att stärka länets förmåga att hantera krissituationer kopplade till hot mot dricksvattenförsörjningen.

Linnea redogjorde därefter för arbetsprocessen. Arbetet med planen började med uppstart 2016/2017. Därefter har några års arbete med insamling av information, dialogmöten med länens kommuner och därefter ett stort analysarbete lett fram till att dels identifiera de ytvatten och grundvatten som är viktiga dricksvattenförsörjning i länet i ett långsiktigt perspektiv. Arbetet har även identifierat förslag på åtgärder som vi ser behövs för en robust vattenförsörjning. Åtgärderna riktar sig till Länsstyrelsen och till vårt läns kommuner. Linnea avslutade med att beskriva dessa åtgärder.

Linnea fick en fråga om vilken som är den största risken med Göta Älv. Linnea beskrev problematiken med risker i form av vattentransporter, industrier kring älven och skredkänslighet. Det pågår arbete med att skapa ett vattenskyddsområde för Göta Älv.

Linnea fick också en fråga om vattentäkter i Vänern och Vättern. De ska vara patrullerade av Kustbevakningen, men Ann-Sofie Alm hade fått information om mycket oregelbunden övervakning. T.f. landshövding noterade detta och lovade att vi vid tillfälle ska tillfråga Kustbevakningen hur det ser ut med deras övervakning vid Vänern och Vättern och återkomma till rådet i frågan.

7. Effektivisering av handläggning av EU-stöd

Ingrid Guldbland, chef landsbygdsavdelningen, berättade om pågående regeringsuppdrag till samtliga 21 länsstyrelser att föreslå effektiviseringar av administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd. Uppdraget har två delar. I en första del ska länsstyrelserna redovisa kostnader för administrationen, bland annat hur kostnader för administration, för handläggning och kontroll, skiljer sig mellan olika länsstyrelser och vad det beror på. I en andra del av uppdraget ska länsstyrelserna föreslå strukturella förändringar. I det ingår bland annat att överväga och eventuellt föreslå koncentration till ett mindre antal länsstyrelser av delar av stöden, men också att fundera över om en del

stöd skulle tjäna på att hanteras nationellt. Länsstyrelserna ska föreslå strukturella förändringar som kan tillämpas från och med 2023. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2022.

Ingrid diskuterade några av stöden utifrån de kriterier som regeringen angett för när koncentration kan vara aktuellt.

Ingrid fick en fråga om konsekvenser av omorganisation för brukare. Ingrid berättade att detta lyfts i utredningen. Att kvalitet och enkelhet också är viktigt. Ingrid fick också en fråga om behovet av lokalkännedom och externa besök. Ingrid berättade att sådana behov föreligger inom flera stöd, men att det kan finnas andra lösningar på detta.

8. Elektrifiering: Västra Götalands utmaningar

Annah Lintorp och Nardono Nimpuno från miljöskyddsavdelningen berättade om elektrifiering i Västra Götaland. Föredragande redogjorde för beräknad framtida elanvändning i länet. I vårt län står industrin för en jämförelsevis stor del av behovet. Det kan komma att behövas motsvarande tre stycken nya Uppsala i effekt som tillkommer. Föredragande redogjorde för vad som är på gång beträffande vind- och solkraftsetableringar. Annah diskuterade vad som behövs för klimatomställningen. Annah fortsatte med att berätta om vad som görs nu och vad som är planerat när det gäller elektrifiering. Annah och Nardono lyfte några tidigare planerade regeringsuppdrag där finansieringen inte finns kvar i den nya statsbudgeten.

Annah redogjorde kort också för vad som är Länsstyrelsens roll i elektrifieringen. Vi har flera olika uppgifter inom ramen för detta. Övergripande är dock vårt uppdrag att samordna och leda det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen inom relevanta ansvarsområden. Avslutningsvis berättade Annah om kommande uppdrag.

Helena Nilsson ville berätta att samverkan med VGR inom elektrifieringsfrågor fungerar väldigt bra. Tomas Kåberger tryckte på vikten att snabbt få stora havsbaserade vindkraftparker på plats – om vi ska vara konkurrenskraftiga framgent utifrån industrins behov.

Frågan om potentiellt ökad elproduktion från vattenkraften uppkom. Annah återkom efter mötet och meddelade att det är mer sannolikt att effekten från vattenkraften kommer minska något pga av den miljöanpassning som just nu pågår av vattenkraften. Den innebär att det sannolikt blir en minskning i produktionen av el från vattenkraft.

9. Budgetpropositionen ur Västra Götalands perspektiv

Jonas Lundqvist och Nina Ander från Budget- och controllerfunktionen redogjorde för budgetförutsättningar 2022 – 2024. 24 november kom ett nytt budgetbeslut som förändrade förutsättningarna jämfört med tidigare. Bland annat togs 80 miljoner bort från länsstyrelserna för klimatomställning.

Bortsett från denna neddragning innebär dock den nya budgeten ett samlat mindre tillskott till länsstyrelserna.

Jonas och Nina gick igenom kommande utveckling av länsstyrelsernas förvaltningsanslag. Föredragande redogjorde därefter för beslutade, föreslagna och aviserade reformer med konsekvenser för Länsstyrelsen samt det utkast på regleringsbrev för 2022 som delgivits Länsstyrelsen. Föredragande redogjorde för beräknade anslagsnivåer för 2022-2024.

10 Identifiering av strategiska utmaningar för Länsstyrelsen

Josef Bengtson, omvärldsanalytiker, ville ha rådets input till Länsstyrelsens återkommande omvärldsanalys ”Trender, analyser och bedömningar om tillståndet i Västra Götalands län”.

Som en del av Länsstyrelsens verksamhetsplaneringsprocess ska verksamheterna inom kort göra en motsvarande analys av strategiska förhållanden. Syftet är att identifiera breda skeenden med strategisk påverkan på län och myndighet som verksamheterna bör beakta i sin verksamhetsplanering.

Josef hade inför rådets möte skickat ut några exempel på centrala strategiska frågor, som ledningsgruppen bollat upp vid en liknande övning för några veckor sedan.

Klas Johanson och Peter Hederstedt framhöll båda att vi tydligare bör redovisa att kriminaliteten är en avgörande, och av regeringen högst prioriterad, strategisk fråga. Och att det riskerar att påverka kommuners och regioners rykte vid näringslivetableringar och försök att attrahera kompetens. Vad gör länsstyrelserna på detta område, undrade ledamöterna. Hur kan Länsstyrelsen främja den goda utveckling vi sett i Gårdsten (som togs bort från polisens lista). Peter Hederstedt framhöll även (inom ramen för klustret ”Utveckling av det civila försvaret” att el är en kritisk fråga även för försvarsmakten (utöver tillgång till vatten och livsmedel).

11 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

12 Kommande möten

Nästa möte äger rum måndag 28 mars 2022 kl. 13-16.

13. Avslutning

Lisbeth tackade rådet för året som gått.

Ordförande:

Lisbeth Schultze

Vid anteckningarna:

Henrik Frykman

